

Nr 485.

Av herr **Ericsson** i Kinna, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 286, med förslag till lag om semester m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 286 med förslag till lag om semester stadgas bland annat som grundläggande bestämmelser för att arbetstagare skall erhålla rätt till semester, dels en fortlöpande anställning av minst sex månader hos samma arbetsgivare, dels att arbetstagare under månad, för vilken semester skall erhållas, har utfört arbete under minst aderton dagar. Denna senare bestämmelse kommer att verka mycket orättvist, när det gäller arbetare, som visserligen ha fast anställning, men som på grund av arbetstidsförkortning icke uppnå det antal arbetsdagar per månad, som lagen stadgar för semesterrätt.

Semestersakkunniga uttala i denna sak följande:

»Huru många dagars arbete, som bör krävas för att semesterrätt skall anses belöpa å viss månad, är uppenbarligen en ren bedömningsfråga. De sakkunniga utgå härvidlag från att semester endast bör erhållas för månad, under vilken arbetstagaren större delen av tiden utfört arbete. Med hänsyn härtill förordas en bestämmelse om arbete under aderton dagar eller sammanlagt tre veckor av en kalendermånad för att semesterrätt skall få beräknas för densamma.» Att denna utformning av bestämmelsen för semesterrätt kan komma att verka orättvist erkänna de sakkunniga: »De sakkunniga vilja framhålla, att det kan uppkomma ojämna resultat vid olika former av arbetstidsförkortning, huru än kombinationen av anställning och arbetare utföres i lagen. Det jämnaste resultatet torde emellertid vinnas genom det föreslagna systemet, där dock, som nyss anförts, antalet av de dagar, varunder arbete skall hava utförts, kan diskuteras.»

Departementschefen ansluter sig i huvudsak till vad som av de sakkunniga sålunda anförts.

Det föreliggande förslaget till lag om semester kommer i praktiken att innebära, att om arbetstiden för en arbetargrupp inskränkes till fyra dagar i veckan, denna stundom endast för en månad i varje kvartal får arbeta under sammanlagt aderton dagar och som en följd härav endast erhåller en rätt till semester av omkring fyra dagar per år, om korttidsarbetet pågår under så lång tidsperiod. Om semesterrätt hade erhållits i proportion till arbetad tid, skulle ett korttidsarbete av fyra dagar i veckan berättiga till en semesterrätt av åtta dagar per år.

Det är uppenbart, att gränsfall måste uppstå i en lagstiftning av detta slag, men fråga är emellertid, om inte arbetare, som utfört arbete under t. ex. åtta timmar fyra dagar i veckan, borde vara berättigade till en semester av tolv dagar. Det enklaste sättet att uppnå ett sådant resultat vore natur-

ligtvis att ändra bestämmelsen om antalet arbetsdagar från föreslagna aderton per månad till sexton. Skulle allt för stora betänkligheter förefinnas för att vidtaga en dylik förändring, borde det övervägas, huruvida icke hänsyn kunde tagas till både antalet dagar, varunder arbete utförts, och till det antal arbetstimmar, som utförts för arbetsgivares räkning. Vid ett korttidsarbete, som pågår fyra dagar i veckan, uppnås ju som regel minst 128 arbetstimmar i månaden. Om sålunda riksdagen icke skulle vara beredd till en generell sänkning av dagantalet från aderton till sexton, borde det övervägas, huruvida inte arbete under minst sexton dagar per månad, varunder arbetstiden uppgått till minst 120 timmar, kunde räknas som likvärdigt med aderton arbetsdagar. Det bör härvid observeras, att både departementschefen och de sakkunniga varit överens om, att, under förutsättning av att arbetsanställningen vore att anse som fast och icke kunde betecknas som bisyssla, som arbetsdag skulle räknas dag, under vilken ett färre antal arbetstimmar (än åtta) hade utförts för arbetsgivarens räkning. Det föreliggande förslaget innebär sålunda, att en arbetstagare som har fast anställning och som arbetar sammanlagt t. ex. fem timmar om dagen och sålunda trettio timmar per vecka, erhåller full semesterrätt uppgående till tolv dagar. Om däremot en arbetstagare får sin arbetstid förkortad till fyra dagar i veckan, med en arbetstid av åtta timmar dagligen, och sålunda arbetar sammanlagt två timmar längre tid i veckan än den arbetstagare, som arbetar varje dag men blott under fem timmar dagligen, blir han däremot sannolikt berättigad till en semester endast på fyra dagar.

Nu kan invändas, att en korttidsarbetare icke har samma behov av semester som den, vars arbete pågår varje dag. Detta påpekande kan naturligtvis ha ett visst berättigande, men det får även ihågkommas, att rätten till semester är en förmån som successivt intjänats genom anställning och arbete under en viss tid. Om detta betraktelsesätt användes, är det uppenbart att arbetstagare som är fast anställd, men som råkat ut för korttidsarbete, genom den avfattning som lagens fjärde paragraf fått, icke erhåller den rätt till semester, som bort tillerkännas honom.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring i fjärde paragrafen i Kungl. Maj:ts förslag till lag om semester, att rätt till semester föreligger för kalendermånad, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete under minst sexton dagar.

Skulle riksdagen icke anse sig kunna vidtaga denna generella förändring, yrkas sådant tillägg till lagen,

att under kalendermånad utfört arbete för arbetsgivares räkning under sexton dagar och minst etthundratjugo arbetstimmar skall vara likvärdigt med i lagen stadgade aderton arbetsdagar och sålunda berättiga till semester för månaden.

Stockholm den 30 april 1938.

John Ericsson.